

aldeles gaadefuldt, hvorledes den ærede Ordfører kunde ende sin Tale med at anbefale de her foreliggende Lovforslag — jeg sigter særlig til de to vigtigste Forslag, om det kirkelige Udvalg og om Menighedsraad — eftersom han indrømmede, at de indeholdt en Række Tilbageskridt fra det, der var vedtaget her i Fjor. Og selv den ærede Kultusminister beklagede jo ogsaa disse forskellige Tilbageskridt. Hvor kan man i Fjor sige: Nu vedtage vi et Minimum, noget, man ikke kan gaa under, et Ultimatum, og saa dog i Aar anbefale noget, der er langt minimalere end det Minimum, man stillede sig paa i Fjor?

Det hænger sammen med hele den Politik, der for Tiden føres. Der er ikke længere faste Standpunkter. Dette Ting har ikke længere et eneste Standpunkt, hvor det staar og tager en Kamp op, alt afgøres nu ved Kompromisser, som gaa langt under det Kompromis, man fra først af havde tænkt sig. Her er der ikke længere Tale om et enkelt Kompromis mellem de to Partistandpunkter. Nej, først er der Tale om et Kompromis, og saa bliver dette Kompromis igen makket sammen med et andet Standpunkt, og saaledes faar man ligesom ved Skattelovene ogsaa her og paa forskellige andre Punkter et Kompromis i 2den, 3die og 4de Potens.

Da Forslag om Kirkekommissionen, eller som det kaldes: det kirkelige Udvalg for et Par Maaneder siden sendtes fra dette Ting op i det andet Ting, protesterede vi Socialdemokrater, vi gjorde det bl. a. i den Form, at vi stemte nej. Vi sagde, at det var en overordentlig farlig Glidebane at komme ud paa. Kirkekommissionen med det, den skal lave: Kirkeforfatningen, er Gejstlighedens gamle Krav, Højkiørens gamle Krav, det er ikke Demokratiets Krav, det var navnlig ikke den frisindede grundtvigske Bevægelses Krav. Vi protesterede derimod, vi mente ogsaa, at det gik ganske imod det, som moderne, frisindede Mennesker tænkte, at en kirkelig Udvikling skulde gaa i Retning af, nemlig mere og mere fri, kirkelig Udvikling, mere og mere i Retning af en Opløsning og Ophævelse af Statskirken, men ikke i Retning af Fæstning og Konsolidering af Statskirken. Vi protesterede, men jeg ved, at man fra adskillige Sider her i Tinget, ikke mindst i private Samtaler, erklærede, at det havde jo ikke stort at sige, det var en politisk Manøvre, det skulde der ikke lægges saa stor Vægt paa, det var en politisk Retræte, man maatte skabe sin Kultusminister, for

hans Love kunde ikke saadan paa en Gang strande og blive til ingen Ting, der maatte foretages noget, man maatte skabe ham en Retrætelinie. Der blev dog ingen Ting ud af det hele — heldigvis, sagde Venstremand efter Venstremand, som jeg den Gang talte med om Tingene. Det var den Trøst, man gav os. Vi kunde ikke nøjes med den Trøst, vi sagde: Bordet fanger, og det er ikke ligegyldigt, om Folketinget i Troen paa, at det kun er en politisk Manøvre, sender et saadant Tilbud op til det andet Ting, thi det kan maaske blive modtaget deroppe, og saa sidde vi i det. Det er det, der nu er sket. Man har modtaget den fremrakte Haand og saa omarbejdet Lovforslagene, saa at de nu ere langt ringere end det, som den højt-ærede Ordfører selv kaldte et Minimum, Folketingets Lovforslag fra i Fjor.

Jeg faar det Indtryk i disse Dage, nu da det lider mod Slutningen af Rigsdags-samlingen, at al Ting sættes ind paa at føre en saa stor Høst i Lade som muligt uden alt Hensyn til, hvordan Sæden kommer ind, i hvilken Tilstand den kommer ind. Det gælder om at køre det ene svingende fulde Læs ind i Laden efter det andet. Jeg havde dog tænkt mig, at mange af dette Tings Medlemmer som gamle erfarne Landmænd vilde se noget mere paa, i hvilken Tilstand Kornet kommer ind, end i hvilke Masser det kommer ind. Jeg tror ikke, det er saa meget Korn, der sankes i Lade i disse 14 Dage, 3 Uger i Slutningen af denne Rigsdagssamling. Store, vældige, svingende fulde Halmlæs køres ganske vist ind, det ene efter det andet, men jeg tror, at denne Halm snart vil vise sig at være af en temmelig raadden Beskaffenhed, og ikke mindst tror jeg, at det, der her skal bringes i Hus nu i Huj og Hast, i Samlingens allersidste Dage, skal vise sig at være ægte raadden Halm og slet ikke andet.

Og hvad er det saa for en ulykkelig, politisk Konstellation, der skaffer os al denne Halm i Stedet for Kærne, denne raadne Halm i Stedet for god, politisk Kærne? Det er en Alliance, denne Alliance, den eneste virkelige Alliance, der bestaar for Tiden i dansk Politik, Alliancen mellem dette Tings Flertal og et lille Mindretal oppe i Landstinget. Det er denne Alliance, der volder alle Ulykker, det er den, der volder, at Folketinget ikke kan blive staaende paa et eneste fast, demokratisk Standpunkt. Der skal laves Resultater. Den ene Minister skal have sit, den anden maa ikke faa mindre. Man